

صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران
ستاد انتخابات
دبير خانه

میزان، رأی ملت است. امام خمینی(ره)

الخطاب

(رسانه های بیگانه)

بیست و سوم فروردین ماه ۱۳۹۶ - شماره ۲۸

فهرست

عنوان	صفحه
مقدمه:	۱
فضای تبلیغی رسانه‌های بیگانه درباره انتخابات ریاست جمهوری و شوراهای انتخاباتی ایران	۳
الف - تاثیر نامزدی ابراهیم رئیسی بر اردوگاه انتخاباتی اصولگرایان	۳
۱- بیانیه انتخاباتی ابراهیم رئیسی؛ ضربه ای دیگر به اصولگرایان	۳
۲- نامزدی رئیسی؛ تشدید شکاف میان اصولگرایان	۳
۳- اعلام نامزدی مستقل ابراهیم رئیسی، جذب رای اصولگرایان و جانشینی رهبری	۳
۴- نامزدی ابراهیم رئیسی، لطمہ‌ای به مسئله جانشینی رهبری وی	۴
۵- نامزدی فراجنایی ابراهیم رئیسی؛ شخصیت محوری به جای تشکل محوری	۴
۶- استراتژی اصولگرایان؛ کشاندن انتخابات به دور دوم	۴
۷- تعدد نامزدهای اصولگرایان؛ زمینه ساز تکرار شکست در ۹۲	۵
ب- وضعیت طیف اصلاح و اعتدال	۵
۱- ائتلاف اصلاح / اعتدال در برابر چند دستگی اصولگرایان	۵
۲- وحدت اصلاح طلبان در برابر چند دستگی اصولگرایان	۵
۳- وضعیت مشخص طیف اصلاح طلب؛ دوگانگی شدید در طیف اصولگرایان	۶
۴- پراکنده‌گی اصولگرایان؛ نقطه ایدی جریان حامی دولت	۶
ج - احمدی نژاد و مسئله نامزدی حمید بقایی	۷
۱- نامزدی بقایی؛ ابزار احمدی نژاد برای حضور در صحنه سیاسی ایران	۷
۲- پیش‌بینی ناپذیری احمدی نژاد؛ احتمال نامزدی در دقیقه ۹۰	۷
۳- انتخابات ریاست جمهوری ۹۶؛ چرخشی دیگر در سرنوشت سیاسی احمدی نژاد	۸
د - تاثیر نامزدی ابراهیم رئیسی بر فضای کلی انتخابات	۸
۱- القاء جدی نبودن هشدار رهبری درباره نامناسب بودن دوقطبی انتخابات	۸
۲- نامزدی رئیسی، نقض توصیه رهبری در مخالفت با دوقطبی شدن انتخابات	۸
۳- نامزدی ابراهیم رئیسی؛ تداعی کننده انتخابات ریاست جمهوری ۷۶	۹
۴- نامزدی رئیسی؛ دوقطبی سازی انتخابات به نفع روحانی	۹
۵- نگاه حاکمیت به رقابت رئیسی با روحانی؛ مطلوب تر در برابر مطلوب	۹
۶- برگ برنده‌های رئیسی؛ فساد دولتی‌ها، وضعیت معیشتی و سیادت	۱۰
۷- نامزدی ابراهیم رئیسی؛ راه دشوار روحانی برای انتخاب مجدد	۱۰
۸- نامزدی رئیسی؛ تهدیدی بزرگ برای روحانی	۱۰
ه - سناپیوهای تبلیغی رسانه‌های بیگانه در قالب راهبرد دوقطبی سازی ها	۱۲
۱- دوقطبی نمایی فضای انتخابات؛ روحانی تنش زدا در برابر رئیسی ضد غرب!	۱۲
۲- رئیسی هراسی؛ ابراهیم رئیسی از خطرناک ترین و ملماوس ترین چهره‌های پشت پرده!	۱۲
۳- مطالبه محوری؛ اولویت‌بخشی به مسائل سیاسی - مدنی در برابر مطالبات اقتصادی	۱۳
۴- ابراهیم رئیسی، احمدی نژادی دیگر و خطرناک تر!!!	۱۳
۵- دستور کارسازی انتخاباتی؛ فایل صوتی منتظری و نقش ابراهیم رئیسی!	۱۳
۶- طرح اعدام های ۶۷؛ شکل گیری دوگانه انقلابی - منافق!	۱۴
۷- دوقطبی روحانی - رئیسی؛ بستری برای طرح اعدام های ۶۷	۱۴
۸- حضور پورمحمدی در کابینه روحانی؛ فرستاده از اعدام های ۶۷!!	۱۵
۹- دوگانه جنگ و صلح؛ مردم ایران بر سر دوراهی انتخاب جنگ / تحریم یا صلح؟!	۱۵
و- متهم کردن شورای نگهبان به برخورد سلیقه‌ای و تنگ نظرانه!	۱۷

فضای تبلیغی رسانه‌های بیگانه متاثر از اعلام نامزدی سید ابراهیم رئیسی در انتخابات ریاست جمهوری است. در پی بیانیه رسمی آقای رئیسی مبنی بر حضور فراجنایی در انتخابات ریاست جمهوری، رسانه‌های بیگانه به این بهانه تشدید چندستگی و شکاف در جریان اصولگرا را مطرح می‌کنند و در این زمینه نیز مدعی می‌شوند آمدن رئیسی، به شکل‌گیری دوقطبی در انتخابات منجر خواهد شد!

برخی رسانه‌های بیگانه و طرف‌های گفتگو با آنها با تأکید بر دوقطبی شدن فضای انتخابات بر این گزاره تاکید دارند که این دوقطبی باعث به حاشیه رفتن انتقادها از کارنامه اقتصادی دولت روحانی خواهد شد و زمینه را برای انتخاب مجدد روحانی فراهم خواهد کرد و برخی دیگر هم با پیوندزنی مسئله ریاست جمهوری به آینده سیاسی جمهوری اسلامی ایران، از اهمیت این دوره از انتخابات ریاست جمهوری می‌گویند: «در یک سال گذشته از رئیسی به عنوان فردی که به احتمال زیاد جانشین [آیت الله] خامنه‌ای خواهد بود، یاد شده است. اکنون تلاش وی برای رسیدن به مقام ریاست جمهوری نظریه پردازان سیاسی ایران را درباره اهداف وی و این که نامزدی وی برای روحانی به چه معنی خواهد بود، دچار سردرگمی کرده است. حضور رئیسی در رقبات‌ها به این معنی است که رئیس جمهور کنونی برای پیروزی مجدد راه دشواری در پیش دارد.»^۱

براین اساس در حالی که برخی کارشناسان رسانه‌ای بیگانه نامزدی آقای رئیسی در انتخابات ریاست جمهوری را برنامه حاکمیت برای گرم کردن تنور انتخابات مورد تاکید و ارزیابی قرار می‌دهند (با هجمه به کارنامه سید ابراهیم رئیسی و اینکه «نامزدی رئیسی بازی حاکمیت برای کشاندن مردم پای صندوق‌های رای است!»^۲؛ برخی دیگر در راستای حمایت تبلیغی خود از جریانی خاص در انتخابات پیش رو با بهره گیری از سناریوی تبلیغی «رئیسی‌هراسی»، تلاش می‌کنند اهداف تبلیغی و سیاسی خود را در چارچوب انتخابات ریاست جمهوری دوازدهم پیش ببرند «.. آقای رئیسی یکی از خطروناک ترین و ملموس ترین چهره‌های پشت پرده جمهوری اسلامی است بیش از سه دهه در واقع در پشت پرده قدرت در پیچیده ترین دوره‌های لایحه‌های دستگاه قضایی نقش داشته.. عملکرد اقتصادی دولت آقای روحانی مجموع این چهار سال گذشته واقعیت این است که تا حدی باعث سرخوردگی طبقه متوسط و ریزش آرای او شده و این دوقطبی پلاریزه شدن فضای سیاسی و اجتماعی کشور و هراسی که ناشی از بازگشت دوباره تندروها و کسی مثل آقای رئیسی ایجاد می‌شود طبیعتاً می‌تواند خواسته و ناخواسته به شدت به آقای روحانی کمک کند».^۳ «... برخی می‌گویند حضور رئیسی تنور انتخابات دو قطبی بین او و روحانی را گرم می‌کند و برخی می‌گویند، رئیسی گزینه رهبر است.»^۴

در مجموع راهبرد اصلی رسانه‌های بیگانه، دوقطبی نمایی و دوقطبی سازی فضای انتخابات ریاست جمهوری است دوقطبی که بیگانه گاه با معرفی ابراهیم رئیسی به عنوان نامزد حاکمیت در برابر روحانی آن را مورد تاکید قرار می‌دهد و

^۱ - گاردن - ۹۶/۱/۲۱

^۲ - ناصر اعتمادی خبرنگار رادیو فردا در برنامه روبه رو تلویزیون من و تو - ۹۸/۱/۱۸ و مجتبی واحدی، روزنامه نگار در گفتگو با رادیو فردا - ۹۶/۱/۲۰ (در مجموع بازی که آقای (آیت الله) خامنه‌ای طراحی خواهد کرد بار دیگر موفق خواهد شد تنور داغ انتخاباتی را به راه بیاندازه).

^۳ - مهدی مهدوی آزاد در گفتگو با تلویزیون من و تو - ۹۶/۱/۲۰

^۴ - تلویزیون آمریکا - ۹۶/۱/۲۱

گاهی هم با طرح احتمال جنگ یا تحریم‌های بیشتر، می‌کوشد افکار عمومی ایران را بر سر یک دوراهی جنگ یا صلح قرار دهد: «سپاه پاسداران ایران با موشک‌های بالستیک که بر روی آنها به عربی نوشته شده اسرائیل باید نابود شود، خطر جنگ را افزایش داده شده و نگرانی‌ها را در مورد تهدیدهای ایران از سوی نامzedهای جناح راست که اکثراً یا سپاهی هستند یا نزدیک به آنها!!»^۵

فضای تبلیغی رسانه‌های بیگانه درباره انتخابات ریاست جمهوری و شوراها

الف - تاثیر نامزدی ابراهیم رئیسی بر اردوگاه انتخاباتی اصولگرایان

۱ - بیانیه انتخاباتی ابراهیم رئیسی؛ ضربه‌ای دیگر به اصولگرایان

«ورود آقای رئیسی یک ورود غیرعادی هست ایشان آمدند که به تعبیر شما (محری بی بی سی) وحدت ایجاد کنند ولی تا همین الان ایجاد تشتت کردند و جمنا درحال فروپاشی است نامه‌ای که امروز آقای ضرغامی نوشت نشان داد که نوع ورودی که آقای رئیسی کردند و متنی که امروز دادند از موضعی خیلی بالاست هرچند که انشایی ساده داشته و نقدهای محافظه کارانه‌ای به شرایط دارد ولی چون خودش را فراجناحی معرفی کرده بیشتر باعث تشتت شده..»^۶

۲- نامزدی رئیسی؛ قشید شکاف میان اصولگرایان

«همزمان با انتشار بیانیه جبهه پایداری از تشكل‌های اصولگرا در تأکید بر عدم همکاری با تشکل موسوم به «جبهه مردمی نیروهای انقلاب»، عزت‌الله ضرغامی از نامزدهای اصولگرای انتخابات ریاست جمهوری، از جمنا خواسته است، نامزدهای دیگری را جایگزین ابراهیم رئیسی و پرویز فتاح کند. پس از آنکه مرتضی آقا تهرانی، دبیرکل جبهه پایداری، اعلام کرد این گروه با «جبهه مردمی نیروهای انقلاب اسلامی» همکاری نخواهد کرد، جبهه پایداری روز یکشنبه ۲۰ فروردین، در بیانیه‌ای تأکید کرد که «هیچ برنامه‌ای برای پیوستن به مجموعه‌های جدید سیاسی برای فعالیت در انتخابات ریاست جمهوری» ندارد. این تشکل سیاسی اصولگرا وعده داده که موضع خود در انتخابات ریاست جمهوری را در روزهای آینده اعلام خواهد کرد.»^۷

۳- اعلام نامزدی مستقل ابراهیم رئیسی، جذب رای اصولگرایان و جانشینی رهبری

«یک دلیلش (اینکه ابراهیم رئیسی به صورت مستقل وارد انتخابات شده) این است که او سعی می‌کند بخشی از آراء حذف شده اصولگرا را به دست بیاورد الان در همین تشکل جمنا حامیان احمدی نژاد که کاملاً حذف شدند رفتند دور ور مشائی بنابراین اون بخش جمنا را از دست داده بخشی از اصولگرایان کلاسیک کسانی مثل ناطق نوری مثل علی لاریجانی مثل علی اکبر ولایتی امامی کاشانی هم... از آقای روحانی حمایت می‌کنند یا حداقل از جمنا حمایت نمی‌کنند بنابراین سعی می‌کنند آرای آنها را هم بدست بیاورد مسئله سعید جلیلی و لایحه‌های در واقع جبهه پایداری هم هست پس هدف اول او این است که خودش چتر خودش را بازتر نشان دهد که آرای آنها را بدست بیاورد هدف دومش این است که ظاهرا آن سودا و خیال رهبری آینده جمهوری اسلامی را در سر داشته باشد طبیعی است که سعی می‌کند ادای فرا جناحی را در آورند این ژست فراجناحی گرفتن ادای فراجناحی گرفتن کمک می‌کند به مقامات جمهوری اسلامی در این مسائل و دلیل سومش هم البته بر می‌گردد به سیاست توسعه نیافته مشرق زمین خاورمیانه و ایران در واقع این است که احزاب، آدم‌ها و گروه‌ها بجای این که حزب محور و برنامه محور باشند شخص محور و فرد محور هستند»^۸

۴- نامزدی ابراهیم رئیسی، لطمہ‌ای به مسئله جانشینی رهبری وی

«این فضای بسیار جدی است (اگر ایشان/ ابراهیم رئیسی/ دارد به میدان می‌آید به عنوان کاندیدای ریاست جمهوری این خود به خود بهش لطمہ خواهد زد) مخصوصاً اگر که او (ابراهیم رئیسی) آرای کافی را نیارد ضمن این که ما نمی

^۶- رضا علیجانی در گفتگو با بی بی سی - ۹۶/۱/۲۰

^۷- رادیو فردا - ۹۶/۱/۲۱

^۸- مهدی مهدوی آزاد در گفتگو با تلویزیون من و تو - ۹۶/۱/۲۰

دانیم که او می خواهد چیکار کند این فرضیه هم مطرح می شود که ممکن است یک هفته قبل از رای گیری در واقع خودش را کنار بکشد یعنی الان آمده وحدت و ائتلاف ایجاد کند و لحظه آخر به نفع کس دیگری کنار رود اما اگر در کل نگاه کنید در ساختار جمهوری اسلامی هیچ گاه طرفداران ولی فقیه نگفتند ولی فقیه است چون محبوبیت یا رای مردمی دارد همین مجلس خبرگان سال ۹۴ مردم تهران یک نه بزرگ به آیت الله احمد جنتی گفتند به آن سه گانه معروف باز آقای (آیت الله) خامنه ای و اصولگرا آیت الله احمد جنتی را گذاشتند به عنوان رئیس مجلس خبرگان بنابراین خود اصولگرایان خود طرفداران ایده ولایت فقیه معتقدند رای مردم اصلا اهمیت ندارد و خبرگان در واقع ولی فقیه را کشف می کنند بنابراین برای آن کسانی که می خواهند آقای رئیسی به آن سکوی قدرت برسانند خیلی اهمیت ندارد که در ایران یک میلیون نفر آن را دوست دارند یا یک میلیون و پانصد هزار نفر.»^۹

۵- نامزدی فراجناحی ابراهیم رئیسی؛ شخصیت محوری به جای تشکل محوری

« بیانیه ابراهیم رئیسی برای اعلام نامزدی او در انتخابات ریاست جمهوری، تنها به تردیدها در این زمینه پایان نداد، بلکه هم زمان، از ادامه ستی قدیمی و ریشه دار در جمهوری اسلامی، تقدم شخص بر حزب و تشکیلات حکایت داشت. آقای رئیسی نه فقط نامزدی خود را تایید و صلاحیت های فردی و مدیریتی خود را برای تصدی سمت ریاست جمهوری یادآوری کرد، در عین حال بر این نکته نیز انگشت گذاشت، که او «فارغ از گروه بندی های رایج سیاسی» در انتخابات شرکت می کند، اما چرا؟... به این ترتیب، در شرایطی که اصولگرایان خود را ناگزیر به حمایت یکپارچه از ابراهیم رئیسی می بینند، او خود را با چنین التزام یا محدودیتی روبرو نمی داند. البته این تنها ابراهیم رئیسی و یا جناح اصولگرا نیست که در مواجهه با تشکیلات و احزاب هوادار خود چنین رویکردی داشته اند، در جناح مقابل نیز، هر زمان شرایط اجازه داده است، افراد خود را بالاتر از احزاب و ائتلاف ها قرار داده اند چنین وضعیتی، بازنایی از ساختار قدرت سیاسی در جمهوری اسلامی است. برتری و تقدم همه جانبی شخص ولی فقیه بر هر شخصیت حقیقی و حقوقی، به طور زنجیره ای در سطوح پایین تر قدرت نیز تکرار می شود و به همین دلیل نه منتخبان، خود را به رای دهندهان پاسخگو می دانند، نه مسئولان اصراری دارند که اعتبار و صلاحیت خود را از بدن حزبی کسب کنند.»^{۱۰}

۶- استراتژی اصولگرایان؛ کشاندن انتخابات به دور دوم

« ورود فرضی نامزدی از طیف احمدی نژاد البته اگر جاذبه ای شخصیتی هم داشته باشد می تواند هیجان انتخابات را بالا ببرد هر چند الان هم سبدهای مشترک زیاد است. سبد آقای جلیلی و سبد کاندیدای آستان قدس هم با هم مشترک هستند و رای هم دیگر را خواهند شکست. شاید این ها تصوری دارند که می شود به هر حال رای آقای روحانی را شکست و هر کدام از این ها رای را بشکنند و انتخابات را دو مرحله ای بگذارند اما آقای رئیسی چهره ای نیست که بتوانند نماینده ای جدی رای آور یک گفتمان باشد یعنی آقای رئیسی هم شخصا کاریزما ندارد هم ایشون در نقاط و مقامات بالای قضایی و سازمان بازرسی کل کشور بوده و نمی تواند نان شعار مبارزه با فساد را بخورد و همین الان عملکرد ایشان در آستان قدس می تواند نماد سوءاستفاده از اموال مذهبی جامعه باشد اما در کل این را بدانیم که قدرت در ایران دوگانه است و آقای رئیسی متعلق به بخش قدرتمندتر است و نکته ای دوم اینکه ما می دانیم طرفدار و نامزد پیگیری

^۹- مهدی مهدوی آزاد در گفتگو با تلویزیون من و تو - ۹۶/۱/۲۰

^{۱۰}- جمشید برزگر ، بی بی سی - ۹۶/۱/۲۰

توسعةٍ سياسيةٍ در بين نامزدتها وجودٍ ندارد اما در عين حال اين را هم می دانيم که دولت علي رغم اين نکته نقش مهمی در زندگی مردم دارد و مردم به نوعی با منطق زندگی وارد اين انتخابات خواهند شد.»^{۱۱}

۷- تعداد نامزدهای اصولگرای زمینه ساز تکرار شکست ۹۲ در ۹۶

«.. قرار هم نیست که کنار بروند (چهره های متعدد اصولگرایان) طوری که تا الان گفته شده برنامه ای که اصول گرایان دارند و از جمله همین جمنا این است که تعدادی از نامزد هایی که به نظر آن ها صلاحیت دارند را به میدان بیاورند و حتی گفته اند که این ها در مناظره های انتخاباتی هم حاضر خواهند شد و از ایده هایشان دفاع خواهند کرد متهی با این برنامه که به هم دیگر حمله نکنند و بعد براساس نظرسنجی ها کسی که بیشترین اقبال را در میان افکار عمومی به دست آورد باقی بماند و بقیه به نفع او کنار روند ولی خوب این برنامه را اصول گرایان در دو - سه انتخابات اخیر همواره اعلام کرده اند اما در نهایت عمل نشد و در این گام ها حاضر به کناره گیری نشدند و باعث شکستن رای و ریزش رای خودشان شد و مشخصاً در انتخابات قبل مناظره ها و شرکت متعدد نامزد های اصول گرا به شدت به زیانشان شد به دلیل اینکه آن ها علیه همدیگر شروع کردنده به حرف زدن و اصولاً موضوع برنامه ای هسته ای ایران را تبدیل کردند به موضوع اصلی انتخابات که باعث شد تا حد زیادی آقای روحانی برنده ای انتخابات بشود.»^{۱۲}

ب- وضعیت طیف اصلاح و اعتدال

۱- ائتلاف اصلاح / اعتدال در برابر چند دستگی اصولگرایان

«هنوز چند روزی مانده تا ما بتوانیم تصویر نهایی را بسازیم منطبقاً از جناح اصولگرا یک نفر بیرون خواهد آمد کاندیدای نهایی احتمالاً آقای ریسی خواهد بود مسئله سعید جلیلی البته اینجا یک استثنای اگر سعید جلیلی کنار نکشد او هم خواهد بود اما بحث بر سر این است که به او هدیه وزارت خارجه احتمالی در دولت احتمالی در واقع ... بدهد و بنابراین او کنار بکشد بنابراین بر فرض کنار نکشیدن او و آقای ریسی را خواهیم داشت آقای سعید جلیلی را خواهیم داشت هواداران محمود احمدی نژاد طبیعتاً شناسی ندارند و از طرف اصلاح طلبان و اعتدال گرایان یک نامزد خواهیم داشت آقای حسن روحانی.»^{۱۳}

۲- وحدت اصلاح طلبان در برابر چند دستگی اصولگرایان

«در بین اصلاح طلب ها و حامیان دولت آقای روحانی یا اعتدال گرایان که نامزد اصلی خود آقای روحانی هستند گرچه بحث هایی در مورد احتمال حضور یک نامزد پوششی یا نامزد سایه هم مطرح شده ولی به نظر می رسد که این اتفاق از آنجایی که آقای روحانی هنوز خودشان موافق نیستند بعید است که این اتفاق بیافتد و آقای روحانی احتمالاً بدون رقیب نامزد اصلی شان خواهد بود در بین اصولگرها اما اوضاع به این سادگی و قابل پیش بودن در بین اصلاح طلب ها نیست... به نظر می رسد اختلاف هایی بین بعضی از گروه های اصولگرا وجود دارد به طور مثال بعضی از اعضای حزب موتلفه از رای گیری در جبهه مردمی نیروهای انقلاب اسلامی ابراز نارضایتی کردند به نوعی و پالس هایی دادند مبنی بر این که احتمال دارد آقای میرسلیمی که نامزدشان بوده در انتخابات حاضر باشد در نتیجه می شود گفت که در بین

^{۱۱}- رضا علیجانی، بی بی سی - ۹۶/۱/۲۰

^{۱۲}- امید پارسانژاد، بی بی سی - ۹۶/۱/۲۰

^{۱۳}- مهدی مهدوی آزاد در گفتگو با تلویزیون من و تو - ۹۶/۱/۲۰

اصلاح طلبان اوضاع کمی آرام تر و بهتر هست ولی خوب در بین اصولگرها هنوز مانند انتخابات قبلی چند کاندیدا فعلا زمزمه این که در انتخابات حاضر باشند وجود دارد.^{۱۴}

« .. علاوه بر این که طیف های اصلی اصلاح طلبان با این مسئله مخالف بودند اعلام شده که آقای روحانی هم موافقی با این مسئله ندارند و ترجیح می دهند که به تنهایی در صحنه انتخابات حاضر باشند گرچه اصلاح طلبان در واقع گروه هایی از اصلاح طلبان معتقد بودند که حضور یک نامزد در کنار آقای روحانی هم می تواند برای پاسخ به انتقادهای احتمالی اصولگرایان از دولت آقای روحانی مناسب و موثر باشد و هم از طرف دیگر می تواند باعث این شود که اصلاح طلبان با دست پرتری در انتخابات حاضر باشند و برنامه ها و احتمالا وعده های طرف مقابل را به نقد بکشند ولی حداقل تا اینجا آقای روحانی موافقی با این موضوع نشان ندادند و به نظر می رسد شورای عالی سیاست گذاری اصلاح طلبان هم با نظر آقای روحانی موافقت کرده و احتمالا نامزد پوششی یا نامزد سایه در انتخابات حضور نخواهد داشت.»^{۱۵}

۳- وضعیت مشخص طیف اصلاح طلب؛ دوگانگی شدید در طیف اصولگرا

«ما الان مهم ترین موضوعی که داریم در اردوگاه اصولگرایی است یعنی تکلیف طیف اصلاح طلب تا حدود زیادی مشخص است و در طیف اصولگرا ... آن دوگانگی شدید را ما داریم و هیچ گونه توافق نظری نداریم کما اینکه الان شنیده می شود حتی بعضی از چهرهای که در انتخابات داخلی چهرهای مردمی نیروهای انقلاب اسلامی رد شدند یعنی رای نیاورند طبق قاعده نباید ثبت نام می کردند این ها هم قطع ثبت نام دارند و بعض هم گفته می شود برخی از کاندیدایی که در سایه بودند مثلا طیف آقای احمدی نژاد ممکن است یک فرد دیگری را کاندید کند ممکن است این اتفاق ها یک کمی حاشیه ماجرا را جذاب تر کند و علاوه بر آن مهمترین موضوعی که در روزهای آینده خواهیم داشت آقای ریسی از سایه بیرون خواهد آمد چون آن چیزی که ما تا الان در مورد آقای ریسی داریم تصاویری که از آقای ریسی هست و تحلیل هایی که در مورد آقای ریسی وجود دارد خود آقای ریسی هنوز میدان رسانه ها نیامده با مردم حرف نزده که ما بشناسیم این چه جور کاندیدایی است می دانیم سوابقش چی است و چه جور آدمی است ولی اینکه چه طور کاندیدایی هست خیلی مهم است.»^{۱۶}

۴- پراکندگی اصولگرایان؛ نقطه امید جریان حامی دولت

« محافظه کاران تلاش می کنند با توافق بر سر نامزد واحد، از تکرار شکستی که در انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۳ متحمل شدند و از دست دادن بسیاری از کرسی های پارلمان در انتخابات سال گذشته جلوگیری کنند. این تلاش ها موجب نگرانی گسترده ائتلاف دو جریان اصلاح طلب و میانه رو شده است که حسن روحانی را برای دومین دوره ریاست جمهوری بر کشور معرفی کرده اند. با این حال جریان حامی روحانی امیدوار است شخصیت های دیگری از جناح محافظه کار وارد انتخابات شوند تا پراکندگی بین آنها به وجود آید. در این خصوص، نگاه ها به تاثیر حضور حمید بقایی نامزد جریان وابسته به احمدی نژاد بر دو جریان اصلی در انتخابات دوخته شده است. همچنین این احتمال

^{۱۴}- آرش بهمنی روزنامه نگار از بارسلونا در گفتگو با بی بی سی - ۹۶/۱/۱۸

^{۱۵}- آرش بهمنی روزنامه نگار از بارسلونا در گفتگو با بی بی سی - ۹۶/۱/۱۸

^{۱۶}- رضا حقیقت نژاد، تلویزیون من و تو - ۹۶/۱/۲۱

وجود دارد که سعید جلیلی نماینده (آیت الله) خامنه‌ای در شورای عالی امنیت ملی نامزد شود که موجب تضعیف موقعیت محافظه کاران خواهد شد. »^{۱۷}

ج - احمدی نژاد و مسئله نامزدی حمید بقایی

۱ - نامزدی بقایی؛ ابزار احمدی نژاد برای حضور در صحنه سیاسی ایران

از ابتدای سال ۹۵، فعالیت‌های انتخاباتی او (احمدی نژاد) مانند سفرهای استانی آغاز شد؛ با این حال خود و اطرافیانش منکر جنبه تبلیغاتی آن می‌شدند. اما این فعالیت‌ها آنقدر آشکارا با هدف انتخابات صورت می‌گرفت که ماه‌ها مانده به انتخابات با تذکر آیت الله علی خامنه‌ای موقتاً پایان یافت. در پاییز گذشته، آیت الله خامنه‌ای تایید کرد، «به ملاحظه صلاح حال خود آن شخص و صلاح حال کشور» به آقای احمدی نژاد گفته است در انتخابات شرکت نکند. دلیل آقای (آیت الله) خامنه‌ای این بود که در صورت شرکت احمدی نژاد و با توجه به حضور حسن روحانی در سوی دیگر، فضای انتخابات «دو قطبی» می‌شود ... در هر حال توصیه یا حکم آیت الله خامنه‌ای کافی بود، آقای احمدی نژاد در آن مقطع پذیرفت، در انتخابات شرکت نکند. او گفت حتی از هیچ نامزدی هم حمایت نخواهد کرد. اما خوب می‌دانست پذیرفت عدم حضور در انتخابات و یا کنار کشیدن از فعالیت انتخاباتی برای دیگران، به معنی پایان حیات سیاسی اش - دست کم تا زمانی که آیت الله خامنه‌ای رهبر است - خواهد بود. چندی نگذشت که جسته و گریخته به سفرهایش به شهرهای ایران ادامه داد و عکس‌هایش در تخت جمشید و کنار مقبره کورش در پاسارگاد در رسانه‌های اجتماعی دست به دست می‌شد. چند ماهی به انتخابات مانده حمید بقایی، معاون اجرایی او در دور دوم ریاست جمهوری اش برای نامزدی در انتخابات اعلام آمادگی کرد. از ابتدا دو نفر، محمود احمدی نژاد و نزدیک‌ترین یارش یعنی اسفندیار رحیم مشایی او را همراهی می‌کردند. »^{۱۸}

۲ - پیش‌بینی ناپذیری احمدی نژاد؛ احتمال نامزدی در دقیقه ۹۰

واقعیت‌شناختی این است که احتمالاً یکی از بزرگترین ویژگی‌های آقای احمدی نژاد پیش‌بینی ناپذیر بودن ایشان است با این که آقای (آیت الله) خامنه‌ای چند ماه پیش صراحتاً اعلام کردند که آقای احمدی نژاد را از حضور در انتخابات منع کردند ایشان به هر حال سفرهایش را که برخی انتخاباتی است ادامه می‌دهند در عین حال به شکل تمام قد از آقای بقایی هم حمایت می‌کنند و این احتمال از طرف برخی اصولگرایان هم مطرح شده که ممکن است آقای احمدی نژاد در صورت رد صلاحیت در صورتی که تصور کنند آقای بقایی رد صلاحیت می‌شوند خودشان در روزهای آخر ثبت نام کنند فکر می‌کنم هشت سال آقای احمدی نژاد نشان داده که نمی‌شود پیش‌بینی خیلی دقیقی کرد از رفتارها و کنش‌های سیاسی ایشان ولی بعید به نظر می‌رسد با توجه به صحبت‌هایی که آقای خامنه‌ای درباره عدم حضور آقای احمدی نژاد کرده بودند ایشان راه ساده‌ای برای گذر از سد شورای نگهبان داشته باشند. »^{۱۹}

«تئوری دیگر می‌تواند این باشد: احمدی نژاد تا آخرین روزهای مهلت ثبت‌نام به نام بقایی برای خود و تیمش تبلیغ کند و در آخرین فرصت خود نیز ثبت‌نام کند که در آن صورت علاوه بر آنکه توصیه رهبر ایران را نپذیرفته، خود را در

^{۱۷} - الشرق الاوسط - ۹۶/۱/۲۱

^{۱۸} - فرزین منصوری، بی بی سی فارسی - ۹۶/۱/۱۹

^{۱۹} - آرش بهمنی روزنامه نگار از بارسلونا در گفتگو با بی بی سی - ۹۶/۱/۱۸

عرض آزمون شورای نگهبان قرار داده که پیشتر ثابت کرده است صرفاً داشتن سابقه ریاست جمهوری در کارنامه سیاسی تضمینی برای تایید صلاحیت نیست.^{۲۰}

-۳- انتخابات ریاست جمهوری ۹۶؛ چرخشی دیگر در سرنوشت سیاسی احمدی نژاد

«.. همانطور که انتخابات ۸۴ سرنوشت سیاسی احمدی نژاد را برای همیشه تغییر داد، انتخابات ۹۶ هم چرخش دیگری در مسیر زندگی سیاسی او خواهد بود، البته این بار دیگر شاید بر وفق مرادش نباشد. این تفاوت نیز وجود دارد که اگر ماجرا آن‌گونه که او می‌خواهد پیش نرود، این بار دیگر رهبر و بخش بزرگی از حاکمیت را پشت خود نخواهد داشت.»^{۲۱}

۵- تأثیر نامزدی ابراهیم رئیسی بر فضای کلی انتخابات

۱- القاء جدی نبودن هشدار رهبری درباره نامناسب بودن دوقطبی انتخابات

«.. آقای (آیت الله) خامنه‌ای در مسائل داخلی و بین‌المللی سخنانی که به هر حال می‌شه گفت که موقعتاً گفته و بعدها از آن عبور کرده زیاد بوده و این را (دوقطبی شدن فضای انتخابات را خیلی مناسب نمی‌داند) هم می‌توان در زمرةٰ همین حرف‌ها دانست ولی هنوز پرده برداری نشده از برنامه‌ی آقای رئیسی که برنامه‌ی ایشان چیست و ایشان قرار است در جنوب تهران سخزانی کند باید دید که ایشان با چه گفتمانی قرار است وارد انتخابات شود حداقل این بیانیه‌ای که اخیراً داده بود یک انشاء ساده بود که هیچ مدیریتی و هیچ نقش و برنامه‌ای در آن دیده نمی‌شد و البته این تاسف بار است که در کلیت انتخابات که به جای برنامه محور بودن و مطالبه محور بودن شخص محور شده است و نکته‌ای که شما اشاره کردید طیف احمدی نژاد هم روی آن انگشت گذاشتند و احمدی نژاد البته ممکن است در این انتخابات زیاد جدی گرفته نشوند اگرچه حقشان هست به هر حال احتمالاً از طریق شورای نگهبان رد صلاحیت خواهد شد ولی این هم به یکی از بی‌ بصیرتی‌های آقای (آیت الله) خامنه‌ای اضافه خواهد کرد.»^{۲۲}

۲- نامزدی رئیسی، نقض توصیه رهبری در مخالفت با دوقطبی شدن انتخابات

«تحلیل گروه‌های حامی دولت و اصلاح طلبان را اگر که در روزهای اخیر رصد کنیم به این معنی است که آن‌ها حضور آقای رئیسی را به معنای دو قطبی شدن این انتخابات تلقی می‌کنند و تصویرشان این است که با آمدن آقای رئیسی آن دو قطبی که آقای (آیت الله) خامنه‌ای نگران شکل گیریش بود در حال حاضر شکل می‌گیرد و به هر حال همین موضوع در کنفرانس خبری احمدی نژاد مطرح شد و ایشان هم اعلام کردند که در واقع یکی از خبرنگاران سوال کرد که به هر حال الان دو قطبی شکل گرفته و در واقع احمدی نژاد هم منع شده بود تلویحاً تایید کرد که بله با آمدن آقای رئیسی آن دو قطبی شکل گرفته و حالاً آن‌ها می‌خواهند مثلاً ضلع سوم این رقابت انتخاباتی باشند من تصور می‌کنم که حضور ایشان تمام کاندیدای دیگر در سایه قرار می‌دهد و فکر می‌کنم که رقابت بین آقای روحانی و آقای رئیسی خواهد بود در انتخابات پیش رو ... به نظر نمی‌رسد که آقای بقایی در حال حاضر آن شانس را برای این که بتواند وارد میدان انتخابات شود داشته باشد چه برسد به اینکه بتواند قطب جدی برای ایستادن مقابل آقای روحانی یا

^{۲۰}- فرزین منصوری، بی‌بی‌سی فارسی - ۹۶/۱/۱۹

^{۲۱}- فرزین منصوری، بی‌بی‌سی فارسی - ۹۶/۱/۱۹

^{۲۲}- رضا علیجانی، بی‌بی‌سی - ۹۶/۱/۲۰

آقای ریسی باشد آن چیزی که از صحنه انتخابات الان می شود فهمید آقای روحانی و آقای ریسی دو گزینه جدی برای این انتخابات خواهند بود.»^{۲۳}

۳- نامزدی ابراهیم رئیسی؛ قداعی کننده انتخابات ریاست جمهوری ۷۶

«از طرفی اصلاح طلبان حضور ریسی و روحانی در انتخابات را با سال ۷۶ مقایسه می کنند که محمد خاتمی توانست نامزد مورد حمایت اصولگرایان یعنی علی اکبر ناطق نوری را شکست دهد. چهل روز دیگر مشخص خواهد شد آیا حسن روحانی ریس جمهور تک دوره ای خواهد بود و یا این که میزان بالای رای او آن گونه که اصلاح طلبان می گویند دوم خرداد دیگری رقم خواهد زد.»^{۲۴}

۴- نامزدی رئیسی؛ دوقطبی سازی انتخابات به نفع روحانی

«از طرف دیگر او (ابراهیم رئیسی) آمده که از ریزش رای روحانی استفاده کند و انتخابات را دو مرحله ای کند یا او را شکست دهد در حالی که باز هم بطور وارونه ای ورود آقای رئیسی فضا را دوقطبی خواهد کرد به نفع آقای روحانی بنابراین تا اینجا این کار قمار بسیار پر هزینه ای برای محافظه کاران بوده، چرا که آقای رئیسی هیچ مزیت خاصی نداشته نامزدهای دیگر در صدد توسعه ای اقتصادی از طریق اصلاح روابط خارجی و یکی به دنبال سازندگی است و دیگری به دنبال مشی انقلابی است ایشان در این میان مزیت ویژه ای نداشته که هیچ نقاط ضعف بسیار جدی دارد که سوابق وی در جنایت سال ۶۷ عدم مدیریت اجرایی درسطح کلان؛ اقتصاد صدقه ای که مروجش شده و عوام فریبانه است و مهمتر از آن بهره برداری وی از آستان قدس برای تبلیغات شخصی خودش یا پدر خانم وی که سمبول سخت گیری فرهنگی و تحجر فرهنگی واجتماعی است و بنابر این می شود گفت تا اینجا ورود ایشون به شدت علیه مصالح ومنافع جریان راست بوده است.»^{۲۵}

«.. فارغ از معادلات درون گروهی میان اصولگرایان، اکنون حسن روحانی و حامیانش احتمالاً دیگر پذیرفته اند که رقابت، حتی در چارچوب های رایج در جمهوری اسلامی جدی تر از قبل شده و ممکن است آن طور که تا مدتی پیش به نظر می رسید، پیروزی او در دور دوم ضرورتا تضمین شده نباشد. به نظر می رسد حضور ابراهیم رئیسی با کارنامه ای که دارد، خواسته یا ناخواسته فضای انتخابات را دست کم برای رای دهنگان دو قطبی می کند، آنچه روشن نیست این است که حسن روحانی تا چه اندازه می تواند و از آن فراتر تا چه اندازه می خواهد کارنامه و عملکرد گذشته فردی مانند ابراهیم رئیسی را زیر سوال برد و ثابت کند، خود شایستگی بیشتری از او برای نشستن بر صندلی ریاست جمهوری دارد.»^{۲۶}

۵- نگاه حاکمیت به رقابت رئیسی با روحانی؛ مطلوب تر در برابر مطلوب

«آیت الله خامنه ای در سال ۹۲ نشان داد که مخالفتی با ریاست جمهوری آقای روحانی یا فرد مشابه وی ندارد و به نظر نمی آید که در این مرحله از حیات سیاسی جمهوری اسلامی آقای (آیت الله) خامنه ای خیلی نگران ادامه ای ریاست جمهوری آقای روحانی باشد ممکنه گزینه ای مطلوب تر مورد نظر ایشان باشه که نزدیک تر باشه به نظرشان که مشخصا با سپاه پاسداران و نیروهای شبیه به آن ها همخوانی بیشتری داشته باشه و برنامه هایی که او می خواهد به پیش بیرد اما

^{۲۳}- مهدی تاجیک، روزنامه نگار در گفتگو با بی بی سی - ۹۶/۱/۲۰

^{۲۴}- تلویزیون من و تو - ۹۶/۱/۲۰

^{۲۵}- رضا علیجانی، بی بی سی - ۹۶/۱/۲۰

^{۲۶}- جمشید بزرگر ، بی بی سی - ۹۶/۱/۲۰

به نظر نمی آید که با ریاست جمهوری حسن روحانی هم مشکلی داشته باشد در گذشته هم نشان داده است که با رئیس جمهورهای گذشته که به نحوی با آن ها مشکل هم داشته چه آقای هاشمی و چه آقای خاتمی و چه احمدی نژاد در دور دوم موضع ضعیف تری داشته اند و بیشتر برنامه های آقای (آیت الله) خامنه ای را پیش برده اند و در این موقعیت هم بعید می دانم که حساسیت ویژه ای به ادامه ای ریاست جمهوری روحانی داشته باشد.»^{۲۷}

۶- بزرگ برندۀ های رئیسی؛ فساد دولتی‌ها، وضعیت معیشتی و سیاست

«به نظر می آید آقای رئیسی با دو سه تا هدف وارد انتخابات شده است و در این بیانیه ای هم که داده تا حدی به آن ها اشاره کرده است حساسیت افکار عمومی در سه چهار سال اخیر در مورد فساد اقتصادی مقامات دولتی پیدا کرده و همین طور وضعیت معیشتی دشوار بخش قابل توجهی از جامعه کمک کرده به آقای رئیسی که با شعار کمک به محرومان و مبارزه با فساد که در این بیانیه اشاره کرده بود وارد میدان شود و امیدوار است که تعدادی از رای دهنگان که وضعیت معیشتی ناجوری دارند و به شدت از رواج فساد ناراحت هستند به سمت وی گرایش پیدا کنند ضمن این که فاکتورهای دیگری هم در انتخابات دخیل بشود کما اینکه در سال ۷۶ گفته می شد یکی از دلایل پیروزی خاتمی در انتخابات رای علاقمندان به سیاست آقای خاتمی بوده است.»^{۲۸}

۷- نامزدی ابراهیم رئیسی؛ راه دشوار روحانی برای انتخاب مجدد

«با ورود یک روحانی محافظه کار قدرمند به عرصه انتخابات، ایران خود را برای برگزاری یک انتخابات داغ و تفرقه افکانه آماده می کند. ثبت نام رسمی برای نامزدی در انتخابات روز سه شنبه آغاز می شود اما ابراهیم رئیسی که با آیت الله علی خامنه ای، رهبر معظم ایران ارتباط نزدیکی دارد با اعلام ناگهانی خبر نامزدی خود عرصه رقابت ها را دستخوش تغییر کرد. وی روز یکشنبه در بیان اینکه تمایلی به تصدی سمت ریاست جمهوری ندارد تاکید کرد اما از آنجایی که احساس می کند این کار وظیفه شرعی و انقلابی است، خود را برای شرکت در رقابت ها آماده می سازد. در یک سال گذشته از رئیسی به عنوان فردی که به احتمال زیاد جانشین [آیت الله] خامنه ای خواهد بود، یاد شده است. اکنون تلاش وی برای رسیدن به مقام ریاست جمهوری نظریه پردازان سیاسی ایران را درباره اهداف وی و این که نامزدی وی برای روحانی به چه معنی خواهد بود، چار سردرگمی کرده است. حضور رئیسی در رقابت ها به این معنی است که رئیس جمهور کنونی برای پیروزی مجدد راه دشواری در پیش دارد. انتخابات ریاست جمهوری ایران قرار است در ۱۹ ماه مه برگزار شود.»^{۲۹}

۸- نامزدی رئیسی؛ تهدیدی بزرگ برای روحانی

« رئیسی شخصیتی است که در میانه های زنجیره رهبری حکومت دینی در ایران شیعی قرار دارد اما برای چند دهه یک مسئول بلندپایه در قوه قضائیه بوده است که بر همه روحانیون کشور سیطره دارد. شاید این دادستان کل سابق با دشواری هایی در شناساندن خود به رای دهنگان مواجه باشد اما تحلیلگران می گویند رئیسی شاید با حمایتی که از طرف (آیت الله) خامنه ای برخوردار است تهدیدی واقعی برای تلاش روحانی برای پیروزی مجدد در انتخابات ریاست جمهوری به شمار باید حسین رسام مشاور وزارت امور خارجه انگلیس در امور ایران گفت : « نامزدی او یک

^{۲۷}- امید پارسانژاد، بی بی سی - ۹۶/۱/۲۰

^{۲۸}- امید پارسانژاد، بی بی سی - ۹۶/۱/۲۰

^{۲۹}- گاردن - ۹۶/۱/۲۱

غافلگیری و یک تهدید به شمار می آید ، تهدیدی بزرگ برای روحانی. حتی در حال حاضر بخت او بیشتر شده است برای همین انتخاباتی دو دوره ای را در ایران شاهد خواهیم بود که دور دوم آن با جناح بندی شدیدی همراه خواهد بود.»^{۳۰}

«روحانی چهار سال پیش پس از پیروزی قاطع در دور نخست به عنوان رئیس جمهور انتخاب شد و نیازی به برگزاری دور دوم نبود ... اما شاید روحانی این بار با چالش شدیدتری مواجه شود چرا که شخصیتی اصولگرا مانند رئیسی اصولگرایان را متعدد کرده است که شاید موجب شود راه روحانی به دور دوم کشیده شود. دستاورد اصلی روحانی، توافق با قدرت های جهانی برای محدود کردن برنامه هسته ای ایران در مقابل لغو تحریم های مالی بر ضد ایران به شمار می آید اما هنوز تاثیر اقتصادی گسترده ای نداشته است و دولت می گوید در آستانه تحقق است. برخی طرفداران او هم از سرعت کند تغییرات داخلی احساس ناامیدی می کنند..»^{۳۱}

«یک دیپلمات ایرانی که خواست نامش فاش نشد به رویترز گفت: «حتی پیش از انقلاب نیز کسانی که این موقفه را مدیریت می کردند بسیار نزدیک به نخست وزیر و مقام عالی کشور بودند. رئیسی قدرت زیادی دارد.» منابع آگاه به پشت پرده اوضاع می گویند (آیت الله) خامنه‌ای که جایگاهی بالاتر از رئیس جمهور منتخب در ایران دارد از نامزدی رئیسی استقبال کرده است. یک مسئول بلندپایه که خواست نامش فاش نشد گفت: «بدون اطلاع (آیت الله) خامنه‌ای رئیسی نمی توانست از سمت کنونی اش برای نامزدی در انتخابات استعفا کند. او رقبی بسیار قدرتمند برای روحانی است.»^{۳۲}

«ابراهیم رئیسی متولی بزرگترین و ثروتمند ترین نهاد مذهبی ایران وارد گود انتخابات ریاست جمهوری شده چهره ای که نامش در ماجراهی یکی از جنجالی ترین اعدام های دست جمعی تاریخ جمهوری اسلامی مطرح است نزدیکی آقای رئیسی به حلقه اصلی قدرت آشکار است و به همین دلیل به نظر می آید با حضور او تمدید ریاست جمهوری حسن روحانی برای یک دوره دیگر چندان آسان و بی دردسر نباشد..»^{۳۳}

«محمد تقی کروبی، تحلیلگر سیاسی و پسر مهدی کروبی رهبر مخالفان که در حبس خانگی به سر می برد، معتقد است انتخابات ماه مه از اهمیت زیادی برخوردار است زیرا فردی که به پیروزی دست یابد، بدون تردید در تعیین رهبر معظم بعدی نقش خواهد داشت. وی گفت: به همین دلیل است که بسیاری به جلوگیری از ورود روحانی به انتخابات فکر می کنند زیرا بدون حضور وی می توانند در انتخاب رهبر بعدی، دست بالا را داشته باشند .. به اعتقاد کروبی، رئیسی نیامده است که به راحتی شکست بخورد. زیرا تحلیلگران معتقدند اگر در رقابت ها شرکت کند و پیروز نشود بخت وی برای جانشینی [آیت الله] خامنه ای کاهش خواهد یافت.»^{۳۴}

۳۰ - خبرگزاری رویترز - ۹۶/۱/۲۱

۳۱ - خبرگزاری رویترز - ۹۶/۱/۲۱

۳۲ - خبرگزاری رویترز - ۹۶/۱/۲۱

۳۳ - تلویزیون بی بی سی - ۹۶/۱/۲۱

۳۴ - گاردن - ۹۶/۱/۲۱

« با انتشار بیانیه ابراهیم رئیسی، این آرزوی گروهی از حامیان حسن روحانی که رئیسی سرآخون نامزد نخواهد شد، نقش بر آب شد. اکنون باید دید حسن روحانی چه در دست دارد و چگونه می تواند به اولین ریس جمهوری در جمهوری اسلامی لقب نگیرد که در پایان دوره اول ریاست جمهوری اش، نتوانست پیروز دور دوم شود.»^{۳۵}

۵- سناریوهای تبلیغی رسانه های بیگانه در قالب راهبرد دوقطبی سازی ها

۱- دوقطبی نمایی فضای انتخابات؛ روحانی تنش زدا در برابر رئیسی ضد غرب!

« کمتر از ۴۰ روز مانده به انتخابات ریاست جمهوری به نظر میرسد رقابت اصلی میان حسن روحانی و ابراهیم رئیسی است. اگر چه ابراهیم رئیسی امروز در بیانیه ای تاکید کرد که فارغ از گروه بنده های سیاسی وارد عرصه انتخابات می شود اما رسانه های مختلف از جمله خبرگزاری رویترز او را متعدد اصلی رهبر جمهوری اسلامی می دانند و معتقد هستند او با تایید آیت الله خامنه ای پا به عرصه انتخابات گذاشته این در حالی است که روز گذشته خبرگزاری ایرنا نوشه بود بر اساس شنیده ها رئیسی با توجه به اینکه در تحلیل های مشاوران خود به این نتیجه رسیده است که حضور در انتخابات ریاست جمهوری با پرچم جمنا نه تنها آرای وی را افزایش نمی دهد بلکه امکان ریزش آرای وی را به دلیل انتصاب اصولگرایان در پی خواهد داشت به صورت مستقل پای در کارزار انتخاباتی ۹۶ خواهد گذاشت شخصی که به انتخاب رهبر جمهوری اسلامی به سمت تولیت آستان قدس رضوی منصوب شد و همواره به عنوان یکی از روحانیون بسیار نزدیک به آیت الله خامنه ای از او یاد می شود رویترز در گزارش تحلیل خود اشاره می کند که رئیسی یک روحانی تندرو ضد غربی است و در صورت انتخاب او باید در انتظار محدودیت های بیشتر در رابطه با آزادی های اجتماعی و سیاسی در ایران بود. حسن روحانی شاید با توجه به حضور رئیسی در عرصه انتخابات و احتمال حمایت همه نزدیکان رهبر جمهوری اسلامی از او راهی سخت برای انتخاب مجدد در پیش داشته باشد در تحلیل رویترز اشاره می شود حسن روحانی در انتخابات ۴ سال پیش با حمایت عمدتاً زنان و قشر جوان جامعه به پیروزی رسید و قول خروج ایران از انزوای بین المللی و ایجاد یک جامعه آزادتر را داد!»^{۳۶}

۲- رئیسی هراسی؛ ابراهیم رئیسی از خطوناک ترین و ملموس ترین چهره های پشت پرده!

« آقای رئیسی یکی از خطوناک ترین و ملموس ترین چهره های پشت پرده جمهوری اسلامی است بیش از سه دهه در واقع در پشت پرده قدرت در پیچیده ترین دوره های لایحه های دستگاه قضایی نقش داشته از ماجراهای اعدام های دهه ۶۰ قبل از آن از اوایل انقلاب در دادستانی کرج دادستانی همدان تا در واقع به هر حال معاون اول قوه قضائیه بود در یکی از سیاه ترین دوره های دستگاه قضایی از منظر برخورد با رسانه ها و سرکوب آزادی بیاد طبیعتاً آن محصول ابتکار عمل لایحه های تند روی جناح راست است یعنی اینی که تمام اعضای جناح راست از هواداران آقای لاریجانی و ولایتی گرفته تا هواداران سعید جلیلی تا هواداران احتمالاً احمدی نژاد را می خواهند وادارا کنند از کسی مثل آقای رئیسی حمایت کنند یعنی این که ابتکار عمل جناح راست جناح تندرو بیشتر شده و با این هدف در کار می آید اما از نگاه کلان طبیعتاً به نفع دولت روحانی تمام خواهد شد عملکرد اقتصادی دولت آقای روحانی مجموع این چهار سال گذشته واقعیت این است که تا حدی باعث سرخوردگی طبقه متوسط و ریزش آرای او شده و این دو قطبی پلاریزه شدن

^{۳۵}- جمشید برزگر، بی بی سی - ۹۶/۱/۲۰

^{۳۶}- تلویزیون من و تو - ۹۶/۱/۲۰

فضای سیاسی اجتماعی کشور هراسی که ناشی از بازگشت دوباره تندروها و کسی مثل آقای رییسی ایجاد می شود طبیعتاً می تواند خواسته و ناخواسته به شدت به آقای روحانی کمک کند»^{۳۷}

۳- مطالبه محوری؛ اولویت بخشی به مسائل سیاسی - مدنی در برابر مطالبات اقتصادی

«.. از انتخابات دوم خرداد ۷۶ به بعد معمولاً مطالبات جوانان در انتخابات ریاست جمهوری بسیار تاثیر گذار بوده و معمولاً کفه مطالبات سیاسی و مدنی جوانان در انتخابات ریاست جمهوری بسیار سنگین تر بوده البته وضعیت رکود در دولت گذشته که اثراتش برای دولت آقای روحانی مانده باعث شده که تا حدودی موضوع اشتغال و رشد اقتصادی هم برای جوانان مهم باشد ولی معمولاً در نهایت این چیزی که غلبه دارد بر مطالبات جوانان در انتخابات ریاست جمهوری مطالبات مدنی و سیاسی است»^{۳۸} ... «این جمعیت جوان سبدی رایی در اختیار دارد که می تواند برای هر نامزدی هم خطرناک باشد جذاب از آن رو که پیروزی منجر می شود و خطرناک از آن رو که می تواند راه پیروزی را سد کند».^{۳۹}

۴- ابراهیم رئیسی، احمدی نژادی دیگر و خطرناک تو!!!

«این دلایل مختلفی دارد مطرح شدن این که ضرورتش اولاً در همه کشورهای جهان وقتی فردی نامزد ریاست جمهوری می شود تمامی سوابقی کاری و شخصی او را برجسته و حتی افشا می کنند تا مردم دقیقاً بدانند به چه کسی رای می دهند در آمریکا همین عمل درباره دونالد ترامپ و هیلاری کلینتون تکرار شد فسادهای مالی بنیاد مالی برجسته شده فرارهای مالیاتی ترامپ مطرح شد فسادهای جنسی بیل کلینتون و سخنان زننده ترامپ مطرح شد در فرانسه هم همین مسائل مطرح است لذا در ایران هم خودشان هم این مسائل کشورهای غربی را پوشش می دادند طبیعی است که مردم بدانند به چه کسی رای می دهند این نکته اول نکته دوم این است که مردم باید بدانند که وعده ها و شعارهای اقتصادی نامزدها چه معنایی دارد ابراهیم رئیسی همان محمود احمدی نژاد است که فساد ساختاری و گسترده تر کرد ابراهیم رئیسی هم به آقای (آیت الله) خامنه ای نامه نوشت که آستان قدس مالیات به دولت نپردازد (آیت الله) خامنه ای هم آن را تایید کرد این چیزی جز فساد نیست رابطه آقای رئیسی با فعالیت های اقتصادی سپاه هم آشکار است این رانت خواری های سپاه و آستان قدس رتبه ایران را در شاخص فساد در سطح جهانی بالا برده و ایران را به یکی از فاسد ترین کشورها تبدیل خواهد کرد آقای رئیسی همیشه با دستگاه های نظامی و امنیتی و اطلاعی و قضایی کار کرده آیا چنین فردی قادر به حل مسائل اقتصادی ایران خواهد بود یا رانت بیشتری در اختیار خودی های سرکوب گر قرار می دهد چه جوری است فرد این چنینی بیاید و که آقای منتظری آن را بزرگترین جنایت کار تاریخ خوانده عدالت آور شود یک نکته دیگر هم هست این است که ...»^{۴۰}

۵- دستور کارسازی انتخاباتی؛ فایل صوتی منتظری و نقش ابراهیم رئیسی !

«در دوره های قبلی انتخابات، هم رای سلبی و هم رای ایجابی بر عنصر محوریش اقتصاد بوده ولی آن چیزی که مهم هستش ما الان دو تا موضع مهم داریم یکی این که در سال های اخیر مسئله حقوق بشر یک مسئله مهم تر شده در جامعه ایران و این موضوع می تواند کمک کند که برخی از این خونخواهی ها مانند همین خونخواهی مادران خاوران که صداشان شنیده نمی شده یا رسانه های مهمی نبوده که بهش پردازند الان در یک فضای گسترده تری شنیده شود و یک

^{۳۷} - مهدی مهدوی آزاد در گفتگو با تلویزیون من و تو - ۹۶/۱/۲۰

^{۳۸} - احسان محربی در گفتگو با تلویزیون آمریکا - ۹۶/۱/۲۰

^{۳۹} - تلویزیون آمریکا - ۹۶/۱/۲۰

^{۴۰} - اکبر گنجی، تلویزیون بی بی سی - ۹۶/۱/۲۱

نوعی عدالت رعایت شود و همچنین این که الان رسانه های متنوع متکثرتری ما داریم که قدرت دارد این پیام را به جامعه برساند همین فایل صوتی که شما اشاره کردید شاید اگر ده سال پیش منتشر شده بود صدا شنیده نمی شد کما آن که کتاب خاطرات آقای متظری هم آن سالی که منتشر شد خیلی ها خبردار نشدند ولی الان به مدد این رسانه های جدید خیلی صدای قوی تری شنیده شد و این شанс را می دهد که این پرونده باید در یک فضای عمومی مطرح شود».^{۴۱}

«افراد زیادی در جنایت بودند مصطفی پورمحمدی بوده ولی شما توجه کنید که مصطفی پورمحمدی را ریس قوه قضاییه تعیین می کند یعنی وزیر دادگستری این دست ریس جمهور نیست این نکته اول نکته دوم این است که آقای ابراهیم ریسی به دلیل جنایت هایی که در دهه ۶۰ در آن قتل عام بوده که الان معروف شده به آیت الله قتل عام ایشان در سرکوب جنبش سبز نقش مستقیم داشته در سرکوب روحانیت منتقد در دیگر اندیش نقش مستقیم داشته همیشه ایشان یک عنصر سرکوب گری بوده که الان ایشان یکی از نامزدهای اصلی جانشینی آیت الله خامنه‌ای است».^{۴۲}

۶- طرح اعدام های ۶۷؛ شکل گیری دوگانه انقلابی - منافق!

«این درست است حتی ما در روزهای اخیر هم می بینیم که دوگانه درست می کنند یعنی دو گانه ضد انقلابی - انقلابی قبله داشتند این دوگانه را تبدیل کردند به دوگانه انقلابی - منافقین و می گویند کسانی که دارند علیه آقای ریسی فعالیت می کنند کسانی هستند که حاکمیت سازمان مجاهدین خلق (منافقین) و تروریست ها هستند و ممکن است بر یک بخشی از افکار عمومی هم تاثیر بگذارند منتها مسئله بسیار مهم که آقای علی مطهری هم در یک نامه ای بهش اشاره کرد شفاف شدن آن موضوع هستش خود این آقایون هم اذعان کردند که به دستور آقای (امام) خمینی(ره) را اجرا کردند در زمینه این اعدام ها از سوی دیگر آقای مطهری می گوید که دستوری یک چیزی است که اجرای دستور یک موضوع دیگری است در نحوه اجرای دستور بر اساس آن چیزی که شواهد تاریخی می گوید هیچ مطابقتی با شفافیت و عدالت قضایی وجود نداشته و هیچ گاه هم به درخواست های خانواده های این افراد رسیدگی نشده و حتی این افراد ما می دانیم که الان گورستان خاوران در تهران که محل دفن این افراد اعدام شده است اینها کسانی هستند خانواده هاشان دسترسی به این گورستان هم به طور مناسبی ندارند و اگر مراسمی هم آنجا برپا کنند بسیار تحت فشار هستند بنابراین نقطه مرکزی که اینجا وجود دارد این درخواست شفافیت و عدالت قضایی است و ضمن اینکه همانطور که آقای گنجی هم گفتند نباید اجازه داده شود که سیاست ورزی کسانی که متهم به جنایت هستند این یک پدیده عادی در جمهوری اسلامی تبدیل شود».^{۴۳}

۷- دوقطبی روحانی - رئیسی؛ بستری برای طرح اعدام های ۶۷

«قطعاً می تواند داشته باشد (روی سبد رای آقای رئیسی) بینید الان آقای (آیت الله) خامنه‌ای محافظه کاران دارند فضا را خودشان دو قطبی می کنند انقلابی و غیر انقلابی؛ غرب گرا و غیر غرب گرا؛ آقای حسن روحانی را می گویند نماینده غیر انقلابیون غرب گرا هستش و آقای ریسی نماینده انقلابیون هست که ضد استکباری ضد آمریکایی است و تبعاً روس گرا هستش خودشان فضا را دارند به این شکل دو قطبی می کنند وقتی فضا به این شکل دو قطبی می شود

^{۴۱} - رضا حقیقت نژاد، تلویزیون بی بی سی - ۹۶/۱/۲۱

^{۴۲} - اکبر گنجی، تلویزیون بی بی سی - ۹۶/۱/۲۱

^{۴۳} - رضا حقیقت نژاد، تلویزیون بی بی سی - ۹۶/۱/۲۱

این آقای ابراهیم رئیسی که نماینده آن جناح می شود این جنایت هایش برجسته می شود و مخالفین ایشان هم که با توجه به سوابق ایشان را می خوانند آیت الله قتل عام این در شبکه های اجتماعی پخش می شود همان طور که آن مسئله مثلث جیم در انتخابات گذشته تاثیر خودش را گذاشت شما قطعاً بدانید که این عنوان آیت الله قتل عام برای آقای رئیسی در این دوره قطعاً تاثیر گذار خواهد بود و سند و آراش را پایین می آورد و این به صورت بهمنی است که تازه راه افتاده این آیت الله قتل عام و همه دارند در ذیل این و جنبه های مختلفش را می شکافند افشاگری می کنند و جنایات ایشان را در دهه ۶۰ فقط نه خود جنبش سبز درshan جنایت زیادی کرده و من خودم در یک مقاله ای مفصل آوردم مستند به نقل از خودshan کارهایی که ایشان کردند در سرکوب جنبش سبز و این ها برجسته خواهد شد و کاملاً موثر خواهد بود.^{۴۴}

«نسبت به دوره انتخابات خبرگان که مثلث جیم را گفتند ما با موضع محدودتری با وضعیت محدودتری مواجه هستیم یک نکته آخری هم که بخواهم بگوییم همان بحث دوگانه ای هست که شما هم به نوعی بهش اشاره کردید ما مثلاً در خبرگان می گفتند فهرست انگلیسی فهرست انقلابی آن انگلیسی خواندن آن فهرست تاثیر نداشت مثلاً ۶۰ سال به رسانه شما می گویند رسانه انگلیسی ولی در اعتبار و محبویت شما در داخل کشور تصریح ایجاد نکردند ولی الان اگر بگویند دوگانه انقلابی - منافقین ممکن است که بتوانند محدودیت هایی را ایجاد کنند یا بدنه اصلاح طلب را کاملاً منع کنند از ورود و از بخشی از مردم هم تاثیر بگذارند و آن ها را جذب کنند بنابراین من بدین هستم نسبت به آقای گنجی».^{۴۵}

۸- حضور پورمحمدی در کابینه روحانی؛ فرصت‌سوزی استفاده از اعدام‌های !!۶۷

«.. حسن روحانی، در چینش اعضای کابینه اش، با انتخاب مصطفی پورمحمدی به عنوان وزیر دادگستری نشان داده بود که به انتقادهایی که در مورد عملکرد این افراد در پرونده هایی مانند اعدام گسترده زندانیان سیاسی در تابستان ۱۳۶۷ مطرح می شود، اعتنا نمی کند. بنابراین تاکید بر این بخش از عملکرد ابراهیم رئیسی برای حسن روحانی و هوادارانش دشوار است، اما دشوارتر آن است که آنها اصولاً در این زمینه اختلاف نظری با رقیب انتخاباتی خود ندارند و بیش از آنکه از ابراهیم رئیسی دور باشند، از رای دهنگانی دور هستند که به عملکرد کسانی چون مصطفی پورمحمدی و ابراهیم رئیسی انتقاد دارند. مشکلاتی از این دست و حواشی شکل گرفته پیرامون ابراهیم رئیسی کار را بر حسن روحانی و هوادارانش سخت می کند تا از فضای آماده شده در جامعه برای دوقطبی شدن انتخابات بهره لازم را بگیرند، در شرایطی که ابراهیم رئیسی و طرفدارانش، تقریباً خود را با هیچ مانعی در انتقاد از رئیس جمهوری و عملکرد او و تیم همراهش رو به رو نمی بینند».^{۴۶}

۹- دوگانه جنگ و صلح؛ مردم ایران بر سر دوراهی انتخاب جنگ / تحریم یا صلح؟؟!

دوقطبی سازی به عنوان راهبرد اصلی رسانه های بیگانه با هدف تاثیرگذاری بر فضای سیاسی و اجتماعی ایران در قالب انتخابات ریاست جمهوری است دوگانه جنگ و صلح یکی از قطعات پازل تبلیغی بیگانه براساس این راهبرد تبلیغی است، که در آن تلاش می شود افکار عمومی را در راستای اهداف تبلیغی و سیاسی مورد نظر خود شکل دهد از این منظر در فضای تبلیغی بیگانه به رویارویی های اخیر سپاه پاسداران و

^{۴۴} - اکبر گنجی، تلویزیون بی بی سی - ۹۶/۱/۲۱

^{۴۵} - رضا حقیقت نژاد، تلویزیون بی بی سی - ۹۶/۱/۲۱

^{۴۶} - جمشید بزرگر، بی بی سی - ۹۶/۱/۲۰

ناوهای آمریکایی در خلیج فارس و تنگه هرمز به عنوان دستمایه تبلیغی بیگانه در جهت شکل دهی این دوگانه قرار می‌گیرد و برهمین اساس گفته می‌شود «در خلیج فارس صبر و انتظار کنگره آمریکا تحریم‌های بیشتر را به بعد از انتخابات در ایران موكول کرده و انتخاب مردم ایران». ^{۴۷}

«تنگه هرمز همین چند هفته پیش اخطار قایق‌های مسلح سپاه پاسداران به ناو هوایی‌ما بر آمریکایی که به طرف خلیج فارس در حرکت است وقتی که دو طرف اسلحه هایشان را به طرف یکدیگر نشانه رفتند در این شرایط تنش رو به افزایش نهاد. ریس جمهور آمریکا که به ایران اخطار داده گفته است این قایق‌ها جلو بیایند دستور می‌دهد آنها را نابود کند جنگ در گوش ایران است جنگی که حالا در آستانه انتخابات بر آن سایه انداخته». ^{۴۸}

«نوع نگاه دو جناح کشور به مسائلی مثل داعش بر جام و سرنوشت آن و تهدیدات دولت ترامپ تفاوت بسیار عمیقی دارد این نگاه‌ها سرنوشت‌های بسیار متفاوتی برای ایران به ارمغان خواهد آورد از این زاویه روابط انتخاباتی امسال و کانون مناظرات دو جناح بیش از هرچیز امنیتی است تا سیاسی و اقتصادی». ^{۴۹}

«سپاه پاسداران ایران با موشک‌های بالستیک بر روی آنها به عربی نوشته شده اسرائیل باید نابود شود، خطر جنگ را افزایش داده شده است و نگرانی‌ها را در مورد تهدیدهای ایران از سوی نامزدهای جناح راست که اکثراً یا سپاهی هستند یا نزدیک به آنها». ^{۵۰}

«اگر خطر جنگ جدی باشد دولت بعدی لاجرم باید شناخت دقیقی از معادلات بین المللی داشته باشد از میزان خطر از فرآیندهای داخلی دولت آمریکا پیچ و خم‌های داخلی قدرت در ایران را بشناسد توان ایجاد اجماع ملی داشته باشد و از همه مهم‌تر ریس جمهوری بعدی دنبال جنگ نباشد دلش برای شهادت تنگ نشده باشد اطرافیان آقای روحانی ادعا می‌کنند که دولت آقای روحانی امنیتی ترین دولت بعد از تاریخ انقلاب هست بنابراین تمام این کوچه‌پس کوچه‌ها و بن بست‌های قدرت را می‌شناسد و از طرف دیگر یکی از بالاترین میزان تحصیل کرده گان در دانشگاه معتبر آمریکایی را دارد بنابراین شناخت دقیقی هم از مکانیزم قدرت در داخل ایالات متحده دارد بنابراین از این زاویه آنها معتقد هستند اگر در ایران یک منجی وجود داشته باشد برای گذر کشور از این شرایط منطقاً دولت آقای روحانی و اطرافیان او خواهد بود». ^{۵۱}

«.. (مجری بی بی سی) فکر می کنید نتیجه انتخابات چه تاثیری در آینده این طرح (تحریم‌های تازه سنای آمریکا) داشته باشد؟ (شایان سمعی) نتیجه بسیار مهمی می تواند داشته باشد طرح تحریمی که کلیت سپاه پاسداران را زیرسئوال می برد اگر دولتی مثل دولت آقای روحانی و شخصی مثل ظریف در وزارت خارجه بماند که آمریکایی‌ها می توانند با ایشان پای میز مذاکره بنشینند و به تعامل برسند و یکسری داد و ستد های داشته باشند و یک نتیجه خوب از گفتگوهای ایشان داشته باشند؛ ولی اگر دولتی مثل بقایی یا رئیسی سر کار بباید همه این محاسبات از بین رفته خواهد بود!!» ^{۵۲}

^{۴۷} - بی بی سی - ۹۶/۱/۲۱

^{۴۸} - بی بی سی - ۹۶/۱/۲۱

^{۴۹} - مهدی مهدوی آزاد، بی بی سی - ۹۶/۱/۲۱

^{۵۰} - بی بی سی - ۹۶/۱/۲۱

^{۵۱} - مهدی مهدوی آزاد، بی بی سی - ۹۶/۱/۲۱

^{۵۲} - تلویزیون بی بی سی - ۹۶/۱/۱۷

و- متهم گردن شورای نگهبان به برخورد سلیقه ای و تنگ نظرانه!

«مشکل اصلی این است که شورای نگهبان حتی به مقررات نظارت استصوابی که خودش تاییدش کرده پایبند نیست و به هیچ مقامی هم پاسخگو نیست مشکل اساسی اینجاست که نه به کسی پاسخگو هست دلخواهی است.^{۵۳}»
«چقدر تنگ نظرانه و بی منطق عمل می کند وقتی که موقع انتخابات می شود اینها صندوق های رای می آورند در اروپا و آمریکا و همه جاها از ما رای می گیرند و وقتی که ما در ایران دستگیر می شویم می رویم زندان وقتی که دولت های متبع مثلما کانادای آمریکا اعتراض می کنند می گویند اینها شهروند ما هستند و ما شهروند دوگانه قبول نداریم و تصادفا قانون اساسی هم شهروند دوگانه قبول ندارد ولی وقتی که اسم مان را می گذاریم که برای یک به اصطلاح اداره ای یا ریس جمهور یا وکیل یا هر چیز دیگه ای برویم آن وقت سرو صدا راه می افتد که نه آقا شما شهروند دوگانه هستید خوب شتر سواری دولا دولا نمی شود.»^{۵۴}

^{۵۳}- قاسم شعله سعدی در گفتگو با بی بی سی - ۹۶/۱/۱۹

^{۵۴}- هوشنگ امیراحمدی در گفتگو با بی بی سی - ۹۶/۱/۱۹